

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1,6. uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v ponedeljek 21. avgusta 1893.

Letnik XXI.

Kako sodijo dalmatinski pravaši o hrvaški spravi?

Ze večkrat smo povdarjali, da „Katoliška Dalmacija“, najstrožji pravaški list hrvaški, nikakor še ne zaupa spravi obeh hrvaških opozicij. Omenjati moramo, da stoji ta list popolnoma na katoliškem stališču in da tudi iz tega ozira sodi napominano spravo. On dokazuje, da pogoji za spravo niso trdni in da vsled tega uprav po spravi načrt stranke prava, ki je po njegovem mnenju jedino opravičen, lahko shira in se razruši. V zadnjem broju končava članke o tem pišoče. Konec zadnjega članka podajemo tu svojim bralcem.

„Poskušajte ljudi, ker usoda jednega celega naroda ni igrača. Za pravne in gmotne pogoje njegovega življenja se gre. Ne bodimo labkourni. Gojimo slogo, toda zahtevajmo, da oni, ki najbolj kriče o njej in najmanj delujejo v njenem smislu, z delom vresničijo svoj krik! Gojimo slogo, a slogo dobrih, skušenih ljudij, slogo v dobrem in slogo za dobro. Sicer, verujte nam, ker vsi znakovi kažejo to jasno kakor beli dan: kakor je v imenu sloge cvelo ilirstvo in jugoslavensvo (I. izdaja), kakor je v imenu sloge rušilo in mešalo narod narodnjaštvo in srbo-hrvaštvo (II. izdaja), tako učakamo v imenu te blažene sloge še tretjo izdajo po zjedinjeni opoziciji. In kaj bi mogla biti ta tretja izdaja, če ne nagrobna plošča: Prijatelj, ki tod mimo greš, povej svetu, da je bil ta narod, ki se ni nikdar nikomur pokoraval, ki se je pa v imenu sloge sam zakopal pod to ploščo.

Dixi. Bog daj, da se ne vresniči.

In ne vresniči se I. če se vrnemo k čistemu hrvaškemu narodnemu pravu, ki hoče, da bodi vse

združeno, kar je hrvaškega in da bodi vse po pravu neodvisno, pod gospodstvom jednega imena čisto hrvaškega in jedne oblasti čisto hrvaške: hrvaške v imenu in hrvaške v delu. Ne vresniči se, če bomo za to rabili vsa dopuščena sredstva v ta namen; 2. če na oltarju domovinskem vsak svoje slučajne, posebne namene, interese, želje, hrepenenja žrtvujemo; 3. če bo duh našega delovanja krščanski, duh, ki z vsakim v socialnih razmerah postopa po načelu pravice in ljubezni, a v političnih razmerah ne pozablja, da nimamo pravice prava tretjega, kot so pravice narodove, ni manjšati, ni menjati, marveč da smo dolžni samo ljubiti jih in braniti jih, bodisi, da nam to ugaja, bodisi, da nam prinaša zaničevanje, poniževanje in škodo, ali od nas celó zahteva žrtvo življenja; 4. če se obvarujemo v politiki mode in strasti in spominjamo se, da ljubezen do domovine ni erotična ljubezen, marveč neprestana junaška in plemenita žrtev za dobro ljubljene; ako si vzgojimo z vzgledom vojno; ako obvarujemo dobre borilce in zle kaznujemo; s poštenjaki bomo delovali v slogi in sporazumljenju in oprezno bomo postopali; 6. če bomo konečno vztrajni, ker qui perseveraverit coronabitur, vztrajni v obrambi vseh narodnih svetinj, da one ostanejo vedno v zvezi po tistem redu in stopnji, ki jo vest zahteva, ali kakor se pravi: Bog in Hrvatje!“

Mnogo krasnih, tudi za nas važnih resnic je zapisanih v tem odstavku, ki smo ga priobčili zato, da bralci naši izvedó, kakšno je muenje pravaških Dalmatincev in da izpoznajo, da morda vendar le krščanska ideja tudi mej Hrvatim dobó oznanjevalcev in branilcev. Versko vodeni „Obzor“ in vihrava „Hrvatska“ nista zmožna takih načel. Zato pa, če ni drugače, jadikujeta, da je pri Sisku bil se kristijan proti Turčinu in zmagal.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. avgusta.

Plener pred svojimi volilci. V petek je Plener poročal svojim volilcem, to je, odbornikom hebske trgovske zbornice, o svojem delovanju v državnem in deželnem zboru in o političnem položaju. Iz njegovega govora pa nismo nič gotovega izvedeli, kako da mislijo liberalci v bodoče postopati. Samo to smo čuli, da niso posebno zadovoljni, da ni vlada kar administrativnim potom osnovala okrožnega sodišča v Trutnovu, da se je stvar zavlekla. Tega pa Plener niti povedal ni, kako bi levica glasovala, ako ta stvar pride v državnem zboru na vrsto. Jedino to smo izvedeli, da levičarji mislijo v državnem zboru staviti neki predlog o vrejenju jezikovnega vprašanja. Kakšen bode ta predlog, si lahko mislimo. Predlagal se bode nemški državni jezik. Zato pa moramo Slovani biti jako previdni.

Kdo bode novi moravski namestnik?

To vprašanje se sedaj zopet razpravlja po časopisih. Sedanji namestnik se dné 8. t. m. povrne z odpusta v Brno, da se poslovi od uradnikov. Glasilo moravskih Mladočehov hoče pri tej priliki vedeti, da bode novi namestnik grof Zierotin. Verjetno je precēj, da grof Taaffe njega izbere. Grof je pred leti bil okrajni komisar v Prevovu in pa vodja srednje stranke v deželnem zboru. Ministerskemu predsedniku je pa moravska srednja stranka jako pri sreč, zatorej bi ne bilo čudno, ko bi iz njene srede izbral namestnika za Moravsko. Čebi bi pač s tem imenovanjem ne bili posebno zadovoljni, kajti prav za prav so pristaši srednje stranke le nemški liberalci, kateri o narodni enakopravnosti nočejo dosti slišati. Grof Zierotin ima na Moravskem dosti posestev, ali biva vedno v Landi, katero posestvo je v nemškem kraju, dočim na svoja posestva v čeških

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

X. Homunculus.

Na vrtu poleg kozolca stal je snežen mož in poslušal božične zvonove, ki so vabili vernike k službi božji. Bilo mu je tako čudno pri sreč. Krog njega so skakali veseli otroci in se radovali; od daleč so se mu smejali odrasli ljudje, in še celó zarujaveli petelin na vaški cerkvi je veselo zakukurikal, kadar ga je mrzel sever obrnil na ono stran, kjer se je blestel v solnčnem svitu sneženi mož.

Bilo mu je vse novo. Tega prej ni vedel, kako ljudje na svetu živé, in zato je zvedavo upiral oči na vse strani. Vse, vse zdelo se mu je tako lepo, tako veličastno! Nikakor se ni mogel nagledati.

„Veselimo se življenja, saj po smrti tako vse mine,“ mislil si je. In pri sreč občutil je notranjo zadovoljnost, in tako ljubko mu je po žilah igralo, ko je strupena burja vršela in stresala ivje z bližnjega drevja in grmičja.

In ko se je naposled ulegla gosta megla na ravnino in je tudi njega zavila v hladno odejo, zamizal je in počasi zadremal, srečen in zadovoljen, saj to je bil še le prvi dan njegovega življenja.

Zjutraj se je že zarana zbudil, misleč si, današnji dan bode še mnogo lepši, nego pa večerajšnji. Sedaj sem spoznal svoje okolico in znal bodem vravnati svoje življenje. Cela vas se me veseli; gotovo sem ustvarjen za kaj višjega, za kaj veličastnejšega.

In pri tej misli zdel se je samemu sebi tako za celo glavo večji. Ponosno in zaničljivo je premotrival svoje sosede, snežene možičke, katere so bili večeraj napravili otroci.

„Če ste vi sneženi možje,“ dejal si je samosvestno, „vendar jaz nisem. V sebi čutim poklic za nekaj višjega. . . . Zatorej se s tako druhaljo, kot ste vi, ne morem pečati.“

In zopet je gledal na vse strani. A pogrešal je nekaj. Otrók, ki so večeraj tako veselo krog njega skakali in glasno prepevali, da je daleč odmevalo, danes ni bilo na vrtu. Naveličali so se že bili sneženega moža.

Zdelo se mu je tako samotno. Jedina zabava mu je bila, poslušati rujojenje severja, ki je tulil, kakor tolpa gladnih volkov.

Rad bi se bil razgovarjal s svojimi sosedi, toda branil mu je ponos. „Prostaki in jaz? To se vendar ne dá misliti, da bi se mogel jaz toliko ponižati.“

„Proketo je dolgočasno,“ vskliknil je slednjič nevoljen in globoko zazeval; potem pa je stisnil obrvi in zaspal.

Minolo je še nekaj dnij. Sneženi mož je bil sam, vedno sam. Naveličal se je popolnoma življenja. Za njega ni imelo več nikakega veselja. Želel si je smrti.

In ko je solnce jelo pripekati in upirati svoje žarke vánj, tožilo se mu je umreti in pričel je vzdihovati in tarnati. „Ravno sedaj me mora pokositi smrt, ravno sedaj, ko sem bil malone na cilju do slave, do časti, katero so mi odločile Rojenice. Ravno sedaj!“

Solnce je pripekalo vedno bolj in bolj. In kakor jo vročina naraščala, toliko manjši in manjši je postajal sneženi mož.

In zopet so skakali na vrtu otroci in veselo je hreščal petelin na cerkveni strehi, a sneženi mož je umiral poleg kozolca in nihče se ni zanj zmenil.

„Namenjeno mi je bilo, da umrjem, predno dosežem slavo, katere sem bil vreden,“ dejal je obupno sneženi mož. Debele solze tekale so mu po licu in se zgubljale v tla. — „In če je že vsega konec, pa naj bode! Človek tako ni za družega, kakor da umrje. In čim prej umrje, toliko bolje je za njega.“ —

In ko se je prebudila pomlad, cvetele so vijolice na njegovem grobu, a nihče se ni spomnil, da je živel ondi kedaj sneženi mož, čegar srce je bilo polno največjih mislij, da mu ni sovražna usoda pretrgala niti življenja, še predno je mogel dospeti do svojega smotra.

krajih nikoli ne pride, kar kaže, da so mu Nemci ljubši, nego Čehi.

Dvojezični napisi. Predvčeraj je v Brnu na ljudskem shodu govoril Mladoček Stransky o dvojezičnih napisih. On je proti temu, da so se brnski Čehi o tej stvari obrnili do namestništva. On misli, da je treba varovati občinsko avtonomijo in naravnost od županstva in mestnega zbora zahtevati, da se napravijo dvojezični napisi. Po njegovem mnenju nima v tej stvari pravice posredovati namestništvo niti v Brnu, niti v Pragi. Če bi brnski mestni zastop ne hotel izpolniti čeških želja, ga je treba prisiliti. Mesto naj se popolnoma v gospodarskem oziru odreže od dežele. Čehi naj bi ničesa ne kupovali v Brnu, pa tudi ničesa ne prodajali v Brno. Tukaj imamo tudi podoben nasvet, kakoršne je priporočal že dr. Gregr, ki pa niso izvedljivi. Čehi kadé avstrijski tabak, če tudi je dr. Gregr jim to odsvetoval, pa bodo kupovali v Brnu in prodajali svoje pridelke v Brno, naj jim dr. Stransky še tolikokrat odsvetuje. Zato lahko rečemo, da bi Čehi v Brnu nikdar ne dobili dvojezičnih napisov, ko bi se ravnali po nasvetu dr. Stranskega; drugače ne, če bi kdaj dobili večino v mestnem zastopu, ali do tega časa je še jako daleč. Nemski mestni zbor pa radovoljno nikdar ne bode dal napraviti dvojezičnih napisov. — Gibanje za dvojezične napise se vedno bolj razširja. Začelo se je tudi v Galiciji. Rusinski listi pozivljejo vlado, da prisili občinski zastop levovskega mesta in zastope 52 družih mest, v katerih prebiva mnogo Rusinov, da napravijo dvojezične napise. Sedaj so povsod le poljski napisi. Poljakom gotovo ne ugaja to gibanje in vlada pa tudi ne bode marala tem povsem opravičenim željam ustreči, ker potrebuje Poljake v drž. zboru. Vlada je dala s svojo odločbo zastran napisov v Pragi povod velikemu gibanju, ki se razširi na vse dvojezične kronovine in se ne bode tako hitro dalo umiriti. Nemški liberalci se najbrž tudi že kesajo, da so stvar sprožili, ker sebi niso nič koristili, Poljakom se zamerili in vlado spravili v zadrego.

Boji mej italijanskimi in francoskimi delavci v Aigues-Mortesu. V Aigues-Mortesu na Francoskem je bila nastala mej domačimi delavci velika nevolja proti italijanskim, kateri prihajajo v Francijo v velikem številu in delajo za nižjo plačo. Mnogi domači delavec zaradi tega ne more dobiti dela. To je dalo povod velikim izgredom. Domači delavci napali so italijanske in začel se je hud pobj. Kolikor se dosedaj vé, so jih pri tem poboju 15 ubili, kacic 60 pa težko ranili. Vojaki so napravili red. Ranjene so prepeljali v Marseille, kjer so se jih pa branili vsprejeti v bolnico. Le na odločno povelje od višjih oblastev so jih vsprejeli. Ti dogodki pač ne bodo povečali prijateljstva mej Italijani in Francozi, četudi ni dvomiti, da se vsa stvar mirno poravna. Francozi bodo dali prizadetim rodbinam primerno odškodnino.

Socialne stvari.

Nakup žita.

C. in kr. vojaški érar kupi po trgovskem običaju potom vojaških preskrbovalnih magacinov v Gradcu, Mariboru, Celoveu, Gorici, Pulju in Trstu, ter potom érariškega skladišča za moko in žito v Mariboru nastopne množine žita magacinske navadne vrste, in sicer: 3450 meterskih centov pšenice, 18.250 meterskih centov rži in 24.250 meterskih centov ovs. Roki za oddajo določeni so za konec septembra, oktobra, novembra in decembra 1893, konec januarja, februarja, marca, aprila in maja 1894. Za Gorico, Pulj in Trst razpisane količine ovs morejo se tudi eventuvelno na železnici v Mariboru in v Ljubljani oddati. Prodajne ponudbe vložiti je, oziroma poslati do 7. septembra l. l. 10. ure dopoldne, c. in kr. intendanciji 3. voja v Gradcu. Zvezek pogojev z dné 9. avgusta 1893, ki služi v podlago temu kupu, pogleda se lahko pri vojni intendanciji, pri napominanih vojaških skladiščih in pri političnih okrajnih oblastvih vojnega okoliša. Pri vojaških skladiščih se zvezek tudi lahko kupi proti plačilu 4 kr. za tiskano pôlo. Razglas, obsezajoé splošne pogoje, pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Slovstvo.

„Krščanski Detoljub“. Šestega letnika 1. štev. je te dni izšla z jako raznovrstno in poučno vsebino. Vsi sestavki so namenjeni vzgojiteljem. Če si

želimo nove krščanske dôbe moramo podpirati z vsemi močmi najmogočnejšega činitelja njenega: krščansko vzgojo. Zato ne moremo dovolj priporočati „katoliškega društva detoljubov“. Boga zahvalimo, da je imamo, in iščimo mu prijateljev, koderkoli moremo. — 1. številka ima prilogo: „Spodobno vedenje v šoli“. Posebno lepi so vzgledi treh vzornih slovenskih dijakov: prerano umrlega Selčana Gregorja Kemperla, Ljubljančana Ivana Kumpa in Marna. Razširjaj to knjižico, kdor jo le more!

„Resolucije katoliškega shoda“. Praktična meditacija za obletnico I. slov. katol. shoda. Znatno spremenjen ponatis iz „Slovenca“. — To mično knjižico priporočamo kar najtopleje. Nasprotnikom katoliškemu shodu se vsak dan podžiga strast; ostanimo še prijatelji njegovi gorki zánj. Beri to knjižico, in brez dvojbe se ogreješ! Iz predgovora povzamemo te-le besede:

„Svet se silno urno suče. Ideje, včeraj še nepoznane, danes prevzemajo in prešinjajo ves svet. S tem urnim tokom sveta vštric moramo teči tudi mi, sicer — pridemo prepozno. Naenkrat res ne moremo vsega imeti, a zdí se nam vendar, da bi se bilo dalo z dobro voljo že marsikaj storiti, kar se še ni. To se mora sedaj! Sicer, če se ne misli napraviti, zakaj se govori? Obletnica katoliškega shoda nam vnovič mogočno zakliči: Na delo naprej!

V ta namen zbrali smo po „Slovenca“ raztresene članke, jih premenjenim razmeram primerno spremenili, oziroma spopolnili, če morejo kaj pripomoči k temu, da se naši lepi načrti kar mogoče prej uresničijo. (Nekaj anahronizmov. n. pr. o družbi sv. Cirila in Metoda, ki so se vsled prepozna tiska vrinili v knjižico, bralea menda ne bo motilo.) Razpečati se knjižica mora! Kdor je ne more kupiti, dobi jo zastonj, eno ali kolikor jih hoče, da se vsi za dobro uneti, če mogoče, še bolj unamejo za naše sveto delo, katero ne sme prenehati prej, dokler ni izvršeno vse, kar smo si zapisali v program!

„Tridesetletnica narodne čitalnice v Kranju.“ Sestavil Božidar Vodusek. Na 12 stranéh se nam tu opisuje nekaka kronika kranjske čitalnice. Lepo piše o ideji čitalnic:

„Oktoberski diplom in februarjski patent zagotavljal sta vsem narodom širne Avstrije — priznavajoča njih popolnem jednako, neomejeno zvestobo in udanost — ravnopravnost v vsakem oziru. Tudi ubogim, zaničevanim in v prah teptanim Slovincem prisijal je z ustavo nov up, nova nada boljše, veselejše bodočnosti. Maloštevilni tedanji rodoljubi, na čelu jim dr. Janez Bleiweis, dr. Lovro Toman, dr. Ebin Costa i. dr., jeli so buditi rojake svoje iz dolzega spanja in dvignili visoko prapor narodnostne ideje. Vsi brez izjeme skladali so se v tem, da je treba, živo potreba slehernemu Slovincu v prvi vrsti narodne zavednosti, katera se dá doseči jedino le po izobrazbi, naslanjajočej se na narodno podlago mile govorice domače. Nedvomno bila je torej pred vsem glavna naloga, skrbno gojiti naš lepoglasni, dotlej skoro čisto zanemarjeni jezik; usposobil naj bi se v to, da se uvede v šole in urade.

In glej! Niso si izvolili napačne poti v izvršitev te že same po sebi jako srečne misli. Počenši od srede leta 1861 ustanavljali so po vseh pokrajinah zemlje slovenske društva z namenom, do tedaj neznanim, društva, ki so se zvala „Narodne čitalnice“. Okrog teh narodnih središč naj bi se zbirali odločni rodoljubi vseh stanov, vsake starosti, čitali skupno časnike in druge proizvode slovenskih književnostij v obče, slovenske književnosti posebej, hrabril in krepili se mejsebojno k vzajemnemu, neustrašenemu boju zoper zagrizene protivnike, in v tem smislu probujali večinoma še nezavedno prosto ljudstvo.“

Cerkveni letopis.

Zlata maša v Žičah.

V nedeljo, dné 20. t. m., so v Žičah pri Konjicah slavili praznik, kakor še to tam ni bilo jednakega, odkar fara obstoji. Čast. gosp. Gašpar Zabukovšek, župnik v Žičah, je namreč dné 28. julija dovršil petdeseto leto, odkar je pri „sv. Andreju“ na Koroškem vsprejel zakrament sv. Reda ter na dan sv. Roka prvič služil sv. mašo v Celju, v rojstveni fari svoji. Izmed krajev, koder je služ-

boval, bodi omenjena samo Vozenica, kjer je kot kapelan ne le za nadžupnika, ampak ob jednom tudi za učitelja imel slavnega Slomščka, poznejšega knezoškofa.

Današnji jubilar je praznovanje petdesetletnice nameraval v svoji skromnosti slaviti natihoma, ali udavši se želji znancev svojih, določil je slovesno slavnost za prvo nedeljo po Rokovem. Izredni praznik je v Žiče privabil sevéda obilo ljudstva iz sosednih krajev. Duhovniških bratov zbralo se je mnogo. Ko so se iz župnišča podali v zalo cerkev, je pred vratmi g. jubilanta primerno pozdravila vrla učenka v imenu šolske mladeži, za isto je pristopila večja deklina, da v imenu „Križevske družbe“ domače fare zlatomašniku razodene prisrčno željo, rekši, naj bi ljubi Bog duhovnemu pastirju dal za „zlato mašo“ doživeti še „demantno mašo“ na tem svetu, na drugi svet pa naj bi ga vsprejel „Pastir vseh duhovnih pastirjev, Jezus Kristus“.

V cerkvi bi dnevu primeren govor imel govoriti zlatomašnik velečast. gosp. Fröhlich, nadžupnik pri Sv. Križu tik Slatine. Ali bolezen ga je zadržala doma. Vseled tega je častni govor prevzel velečast. g. knezoškofijski svetovalec in nadžupnik v Konjicah. Ta si je za podlago besedam vzel stavek iz današnjega evangelija, v katerem se pripoveduje, da se je izmed desetero ozdravljenih môž-gobavcev povrnil k Jezusu samo jeden, da se ondi zahvali. Ta stavek je bil v pogledu na število kakor nalašč za danes.

Ko je g. Zabukovšek postal duhovnik, tistikrat je ob jednom ž njim bilo posvečenih deset mladeničev, ne sicer bolnih, pač pa zdravih. Ali od tega števila je imenovanec jedini, ki je doživel čas za „zlato mašo“, on se torej na tem svetu jedini zamore ljubemu Bogu zahvaliti za vse vsprejete milosti, za vse zadobljene dobrote.

Potem je govornik razkladal zlate maše pomen in imenitnost, razloživši, kaj da je „nova“ in „srebrna“ in „zlata“ maša, ta pa je posebne važnosti za jubilarja, za farno, za škofovino in cerkev.

Pri službi božji so pevci péli posebno za ta praznik primerno pesem, katero je zložil domačefarni učitelj g. Jurko, a vglasbil jo g. Eberl, nadučitelj pri sosednem „Sv. Jarneju“. Proti oltarjem stalo je okoli petdeset belooblečenih deklet. V obče: Farani so storili vse, kar je pač bilo mogoče pripraviti za poveličanje slovesnosti. Med ostalim bodi omenjeno le to, da so omislili novo mašno opravo za sv. mašo, pri kateri maševalcu strežejo trije duhovniki.

Ne bilo bi prav, ako bi človek ne omenjal še neke prigodbe. Ko so namreč mil. g. knezoškof dr. Napotnik na nedavnem svojem potovanju apostolskem vozili se skozi Žiče, so se pomudili tudi v župnišču, da velečast. gosp. Zabukovšek osebno čestitajo v oziru na njegovo „zlato mašo“ v Žičah.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. avgusta.

(Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski), ki so se včeraj zjutraj s poštnim vlakom povrnili iz Gradca od pogreba sekovskega knezoškofa dr. J. Zwergerja, odpeljali so se včeraj opoludne z gorenskimi vlakom čez Koroško v Briksen na Tirolsko utrjevati svoje rahlo zdravje. — Bog daj, da se v nekaterih tednih zdravi in krepki vrnejo med svoje ovčice.

(„Slovenski Narod“ in mi.) Na sobotni članek „Slov. Naroda“ le to povémo, da smo se mi le ravnali po njegovih besedah, ko je on pisal, da se ne bode oziral, kako sukno da kdo nosi. Zaradi tega pa mi tudi nismo stvari zamolčali zaradi uradniške suknje in tudi v bodoče ne bodemo, ker ni, da bi morali trpeti, da bi bili uradniki nekak privilegovani stan, o katerem bi se ničesa ne smelo reči. Občudovali smo pa na vso moč modrost „Slovenskega Naroda“, ki piše, da gospodje vse, kar so govorili v Mariboru, lahko zagovarjajo pred vsako disciplinarno preiskavo. Po našem mnenju bi se moglo govoriti o denunciaciji jedino, ko bi bili razkrili kaj takega, kar bi dotičniki težko zagovarjali, in bi jim sitnosti ali pa škodo utegnili napraviti. Ker pa „Narod“ sam priznava, da gospodje stvar lahko zagovarjajo, potem je vidno, kako neosnovano in naravnost smešno je njegovo sobotno zabavljanje. Logike in dostojnosti ni iskati pri „Narodu“; ker to že zdavnaj vémo, se pač čudimo, da nam to s svojo pisavo vsak dan dokazuje.

(Umrli je) včeraj zjutraj ob 7. uri č. gosp. L. Urbanija, župnik v Zaljni. Porojen dne 14. avgusta l. 1830 v Moravčah, je bil v mašnika posvečen dne 29. julija l. 1860. Najprej je bil eno leto semeniški duhovnik, potem je služboval kot kapelan v Kranjski Gori, na Krki in v St. Rupertu, dalje kot administrator v Ambrusu in od meseca junija l. 1871 je bil župnik na Mirni; od sv. Jurija l. 1882 do svoje smrti pa je bil župnik v Zaljni. Naj v miru počiva!

(Pogreb knezoškofa dr. Zwergerja.) Ob osmi uri zjutraj v soboto se je zaprta krsta s pozemeljskimi ostanki pokojnega knezoškofa prenesla potem, ko se je blagoslovila, v škofijsko cerkev. V presbiterij so se zbrali kot zastopnik cesarjev grof Wolkenstein, potem knezonadškof Haller, knezoškofje Missia, Kahn in Napotnik, minister baron Gauč, namestnik baron Kubeck, deželni glavar grof Wurmbbrandt, feldcajmaister baron Reinländer, baron Walterskirchen, zastopajoč Nj. kr. visokost dona Alfonza, potem več prelatov, načelniki vseh oblastev, župan, zastopniki zdravniške, odvetniške in trgovske zbornice, kmetijske družbe, vseučilišča, tehnične visoke šole in srednjih šol. Dr. Napotnik je imel govor, kateremu rek je bil: Bil je velik duhovnik, ki je svoje dni podpiral cerkev. Eccl. 50. 1. V govoru je opisaval življenje pokojnikovo, ocenjeval njegove zasluge, apelujoč občinstvo, da naj ne pozabi pokojnika. Solnograški knezonadškof Haller je imel potem slovesen rekvijem z asistenco sekovskih kanonikov. Libero so peli knezoškofje Missia, Napotnik in Kahn ter voravski prelat. Ob polu jednajstih se je pomikal sprevod v cerkev Jezusovega srca po ulicah, po katerih so bile prižgane svetilnice, tudi po oknih so gorele sveče. Ob jednajsti uri položili so krsto v rakvo v omenjeni cerkvi. Zaradi premajhnega prostora so se mogli pustiti v cerkev le duhovščina in svetni dostojanstveniki. Miserere se je močno razlegal po cerkvi. Naposled se je rakva zaprla. V gorenji cerkvi je pa knezoškof dr. Kahn imel pontifikalni rekvijem. Red pri sprevodu je bil vzoren, če tudi se je zbralo kacic 50.000 ljudi. Razna javna poslopja bila so razobesila črne zastave.

(Ogenj.) Leskovec, 20. avgusta: Plat zvona nas je vzbudil danes ob 2. uri iz spanja. Goreti začel in tudi do tal pogorel je neki prazen hlev s stranskimi shrambami v Leskovcu. Ljudij je bilo kmalu dosti pri ognju, pa smo roke križem držali in gledali, kako uničuje nenasitljivi element delo človeških rok, kajti imeli nismo ni vode ni gasilnega orodja. Prihiteli so sicer tudi vojaki iz Zadovinka s svojo brizgalnico, pa jo niso nič poskusili, ker ni nihče donášal vode. Samo Bogu se imamo zahvaliti za popolno mirno vreme. Vzrok ognja je pa jako sumljiv; kako more začeti goreti v čisto praznem poslopju in ob dveh po noči; skoro gotovo je imela tukaj opraviti peklensko zlobna roka. Druge nesreče ni bilo in poslopje je bilo za nekaj malega zavarovano, vendar je to svarilen klic nam Leskovčanom, da se prej ko prej preskrbi varuh našim slamnatim streham in lesenim stenam, da se precej omisli brizgalnica, za katero je že nekaj nabranega.

(Laška omika.) S Primorja: „Talijanaško divjaštvo“, pod tem naslovom ima „Obzor“ s 16. t. m. sledeči zanimivi dopis iz Senja, kateri svedoči o hudobi in nestrpljivosti reških in krških Italijanov in italijanašev. Dopis vzet iz privatnega lista, se glasi: Včeraj (t. j. 13. t. m.) bil je izlet s parobrodom „Sokol“ na otok Krk (iz Senja). Na parobrodu bilo je do sto oseb z mestno godbo. Iz Senja smo odplovili o 1¹/₂, popoldne in se na parobrodu lepo zabavali. Na Krk smo prispeli ob 3. uri, izkrcali se v redu in vse je bilo dobro in lepo, dokler niso uro kasneje došli Rečani s tremi parobrodi in godbo. Dokler so se Rečani izkrcavali, svirala je njih godba na parobrodu. Neki domačini so godbi žvižgali, neki so pa došlim metali kitice cvetja. Po tem bilo je vse mirno in naša godba svirala je ves čas pred kavano samo hrvatske skladbe. Tako smo se lepo zabavali neki na šetnji, drugi v kavarni, do 7¹/₂, kader je bilo treba kreniti proti domu. Ko smo šli na parobrod, vzdigne se v mestu velika buka. Rečani so od vseh strani zbrali krško druhal in svoje ljudi z očitnim namenom demonstrirati proti Hrvatom. Ko je naša glasba zasvirala na parobrodu „Lepa naša domovina“ začeli so zbrani krški in reški talijanaši kričati: „Pereat Hrvatska!“ Mi Senjani odgovorili smo jim s „Živila Hrvatska!“ Ali talijanašem ni bilo to zadosti. Nabrali so debelega kamenja, ka-

tero so začeli metati na Senjane na parobrodu. Ranili so mnogo Senjanov. Sodnik Marković in njegova gospa sta precej ranjena. Njemu je roka jako zatekla. Tudi drugih izletnikov je mnogo ranjenih, nekateri na glavi, drugi na rokah. Ko je začelo letati kamenje na parobrod, nastala je silna vika in strah, kar je trajalo okolo pol ure. Prestrašene žene so se skrivale, kakor so mogle po parobrodu, da se zavarujejo očitni nevarnosti. Napadači so mej tem grozno kričali in tulili, kakor afrikanški divjaki, ko napadejo sovražnika. Nekoji bolj pogumni ustrajali smo na odprtem mestu parobroda, ne boječi se kamenja, pa smo nevstrašljivo klicali: „Živila Hrvatska“. — Tako dopisnik. Taka je torej kultura italijanska in mažarska. Kako strašno ta golazen lepo hrvaško Primorje razjeda. — Nekaj dnij pozneje hoteli so Senjani Krčane podražiti; brzojavili so jim, da se dojdejo osvetiti. Krčani so vzeli nagajanje za resnico, vstrašili so se, z vervmi in ne znam kako še so vhod v luko zaprli, — da ne bi mogli Senjani noter. Gotovo so v strahu čakali potomeev senjskih vskokov, — potolažili so se, ko so opazili, da se Senjani le šalijo. — Taki so krški italijanaši, a nikar ne misliti, da je celi otok Krk takošen. Samo v mestecu Krku (Veglia) ima italijanaštvo svoje pribežališče — a drugi otočani so dobri Hrvati.

(Poslanec prof. Šuklje) bo dne 26. t. m. ob 7. zvečer poročal v Novem Mestu na Brunerjevem vrtu o svojem delovanju v obeh zbornicah.

(V premislek!) Z Dolenjskega: Članek „Kolera v Meki“ v „Slovincu“ št. 178 nam je povod, da zapišemo nekatere besede našim zato postavljenim oblastim v resen preudarek. Kadar se bliža dandanes kaka kužljiva bolezen — in običajna v tém času je kolera — uporabljajo oblasti vse varstvene in obrambene pripomočke, da se ji ustavijo kolikor mogoče. Jeden pglavitnih vzrokov, da se kolera tako zelo razširja, je pa pomanjkanje pitne vode in snage. In ravno v tej zadevi smo pri nas na Dolenjskem pod Ljubljano zelo na slabem. Ne manjka sicer studencov za pitno vodo, a ti so v takem stanu, da se Bog usmili. Mnogi dajejo izvrstno pitno vodo, a je onesnažena po raznih potih. K studencem, prav tam, kjer se zajema voda za ljudi, se goni živina. Tu prav pri izviri se pere umazano perilo, in kar je najhujše, tam, kjer se zajema voda, leži včasih več kupov umazane in nečedne obleke, ki se namaka v vodi, mesto doma v čeburu; ali pa vsaj nižje doli od studenca, po celi dan, včasih tudi tri dni. Prav tam pa, kjer leže umazani kupei obleke, hodijo ljudje po pitno vodo. Vsakemu, ki ima še količkaj razuma, bode jasno, da se na omenjeni način najbolj pospešuje vsakovrstna kužljiva bolezen, zlasti pa kolera. Res je, da se v krajih, kjer je več stoječe vode, kjer je zemlja bolj močvirna, kužljive bolezni bolj zasejejo in dalje časa razsajajo, ali ravno tako je gotovo, da se v krajih, kjer se perilo namaka v studence in shrambe za pitno vodo, kužna bolezen veliko hujša in je bolj nalezljiva. Glej gnejzda kolere: Meka, Medina, Gedde. Da smo v omenjeni zadevi resnico pisali, se vsak lahko prepriča, a prepričajo se lahko tudi zadevne oblasti o istinitosti. Da se pa tej nesnagi in nepravilnosti pride v okom, so gotovo poklicana v to v prvi vrsti slavna županstva. Ne rečem, da bi nekatera ničesar ne storila, a le premnogo jih je, katerim je to deveta brigada. Vsaj se le prepogostokrat zgodi, da ravno kaka županova hči ali dekla prinese celo naročje občinskega predstojnika prepotene in umazane obleke prav v studenec ali kraj, kjer se zajema voda za pitje. Zato pa priporočamo slavnim c. kr. okrajnim glavarstvom, da uporabljajo ves svoj vpliv po svojih varstvenih organih, da se prepričajo o resnici žalostnih naših zdravstvenih razmer ter potem silijo na to, da županstva storijo svojo dolžnost. Po naši nemerodajni misli bi bilo najbolje, da se popolno loči ali pregradi prostor, kjer se zajema pitna voda od prostora, kjer se napaja živina in kjer se pere perilo. Namakanje perila v studencih se naj pa sploh prepové. Take pregraje bi ne stale veliko, vsaj so lahko lesene. Kdor bi prestopil te meje ali jih zamenjal jedno z drugo, naj bi se po pravici kaznoval. Toliko se nam je zdelo potrebno povedati dotičnim oblastim: Sine ira — sed eum studio, da kaj koristi.

(Nesreča.) Iz Bohinjske Bistrice: Ponesrečil se je dne 18. t. m. Jakob Pikon iz vasi Ravne pri Bohinjski Bistrici. Kosil je senočet „Police“ pod Crno Prestjo. Kar se utrga nad njim skala in kamenje vali nesrečneža še kakih 100 metrov seboj proti dolini. Slišavši ropot kamenja začnejo delavci

na sosedni senočeti klicati ponesrečenca po imenu. Ker se pa ni oglasil, so ga iskali in ga tudi našli — mrtvega. Zapuščena vdova s štirimi otroci je vredna vsega pomilovanja.

(Delavska zavarovalnica proti nezgodam) za Kranjsko, Primorje, Trst in Dalmacijo v Trstu ima dne 16. septembra t. l. dopolnilne svoje volitve ob 4. uri popoldne v uradu zavarovalnice v Trstu (Via Mercato vecchio št. 3). Iz predstojništva te zavarovalnice namreč izstopijo zastopniki I., III. in V. volilne kategorije. Ob jednem s temi dopolnilnimi volitvami vrše se tudi volitve v razsodišče, v katero volijo podjetniki, isto tako delavci in vršbeni uradniki vsak po jednega prisednika, oziroma namestnika.

(Semenj.) Izpod Šmarije: Slabi časi so nastopili za kmeta. Ne rečem, da bi bila letina slaba: žito je bilo prav lepo, kar smo ga našli in tudi sedaj še dobro kažejo poljski pridelki. Toda sena smo malo pridelali, zlasti po hribih se je prav malo nakosilo. Morebiti bo otava kaj boljša. Kar je pa najhujše: živina nima nobene cene. Sv. Roka dan je bil v Šmariji semenj. Prignalo se je mnogo živine ali v denar je ni bilo moč spraviti. Krave, ki so se prodajale pred dobrim letom po 100 in še več goldinarjev, spravili so prodajalci v denar komaj za polovico prejšnje cene. Ni čuda, da ljudem denarja manjka. Ljudem vračajočim se iz semnja se je na obrazih brala skrb za bodočnost in nezadovoljnost vsled slabe kupčije. Prav mnogo jih je, ki bi radi prodali iz hleva še marsikak rep, ker jim bo manjkalo po zimi klaje, a kupea ni. Morebiti nam pripelje dolenjska železnica boljših časov, — pa še to morebiti je jako dvomljivo.

(Letina.) Z Blok: Pri nas letina dobro kaže. Le sena bo primanjkovalo, kakor se splošno toži, nekaj radi pomladanske suše, nekaj zaradi neugodnega vremena, ker se seno ni moglo redno sušiti in se je mnogo spridilo, da bo k večjemu za nastelj. Tudi sadja se obeta, kar ga je tukaj, a v prihodnje, upamo, bode boljše, ker se ljudstvo vedno bolj zanima za sadjarstvo, odkar se je ustanovila kmetijska podružnica.

(Vitez Konstantin Wurzbach), učeni kranjski rojak, je umrl 19. t. m. v Berchtesgadenu. Rojen je bil 11. apr. 1818 v Ljubljani iz znane rodovine Wurzbachov pl. Tannenberg. Začetne in srednje šole je obiskoval doma, v Gradcu se je učil prava ter je postal v Krakovu častnik. L. 1844 pa je zapustil vojaški stan, ko je bil postal l. 1843 doktor modroslovja. Dobil je službo skriptorja lvske vseučiliščne knjižnice ter je nadaljeval svoje študije. L. 1849 je postal knjižničar v ministerstvu notranjih stvari, potem ministerjalni tajnik v državnem ministerstvu ter je bil l. 1874 umirovljen ter ob enem povišan v viteški stan. Od takrat je živel v Berchtesgadenu na Bavarskem. Konstantin Wurzbach se je oslavljal kot nemški pesnik („Parallelen“ 2. izdaja l. 1852 v Lipsku, „Psalter eines Poeten“, Darmstadt, l. 1874) in literarni zgodovinar. Izdajal je namreč od l. 1856 dalje: „Biographisches Lexicon des Kaiserthums Oesterreich“. Do l. 1891 je izšlo 58 zvezkov, prvih pet zvezkov v zalogi tiskarne Zamorski — Sollinger, drugi pa v zalogi c. k. dvorne in državne tiskarne na Dunaju. Zbornik podaja kratke životopisne črtice slavni avstrijskih rojakov, ki so živeli in delovali v Avstriji od l. 1750 dalje.

(Blagoslovljenje temeljnega kamna.) V praznik vnebovzetja Marijinega je preč. gosp. kanonik doktor Jagotič, pooblaščen od prevzv. gosp. nadbiskupa dr. Jos. Stadlerja, v Sarajevu slovesno blagoslovil temeljni kamen za novo semeniško cerkev, ki bode posvečena sv. apostoloma slovanskima Cirilu in Metodu, patronoma cerkvene hierarhije v Bosni in Hercegovini ter sarajevskega bogoslovnega semenišča. Dal Bog, da bi se kmalu mogla glasiti slava božja v novem svetišču.

(Internat za učiteljsko deco v Zagrebu.) Hrvatsko ljudsko učiteljstvo je ustanovilo zopet važen zavod. Pred nedavnim se je počelo misliti, da se utemelji v Zagrebu konvikt za učiteljsko deco, in že 1. septembra t. l. se odpré internat, početek bodočega konvikta. Za letos se bode sicer sprejelo le osem otrok, ali tudi to je lep početek in dokaz, kako samovestno je hrvatsko ljudsko učiteljstvo. Pri svojih neznatnih dohodkih vendar le vedno razmišlja, kako bi svoje stanovske zadeve zboljšalo. Zdaj gleda, da se poskrbi za svoje sirote, zdaj zopet, da pospešuje pedagoško literaturo in da budi stanovsko zavest mej seboj. Trideset let že tako marljivo deluje hrvatsko učiteljstvo, pa si je v tem času

utemeljilo zadrugo za podpiranje učiteljskih sirot, hrvatski književni pedagoški zbor, krasni učiteljski dom na vseučilišnem trgu, s katerim se ne ponša samo učiteljstvo, nego tudi mesto Zagreb. Vse to je lep dokaz, da so naši učitelji zares zavedni in da razumijo svojo nalogo. In zdaj se trudijo zopet za internat, ki bode vmeščen v učiteljskem domu za zdaj v dveh sobah. Ker pa še ni toliko sredstev zbranih, da bi se mogli internisti zastopj vzdrževati, treba bo dotičnim roditeljem plačati za vsakega gojenca 50 gld. na leto, kar je gotovo neznačajna svota za vsob skrbo. Koliko je to polajšanje za stariše, ki morajo pošiljati otroke v šolo, a vrh tega pa še ta velika korist, da je otrok pod dobrim nadzorom. Bog daj, da se zbere tolika svota, da bi se mogel osnovati popolni zavod, kakor si ga želi naše učiteljstvo. Prvi korak je storjen.

Društva.

(Vabilo.) Odbor društva „Pravnika“ v Ljubljani vabi vse častite gg. člane in prijatelje društva na izlet, ki se priredi v nedeljo dne 3. sept. t. l. na Bled. Udeležniki odpeljejo se dne 3. sept. t. l. ob 7. uri 14 minut zjutraj z državnega kolodvora ljubljanskega v Lesce, kamor dospo ob 8. uri 53 minut, odkoder odrinejo na Bled. Opoldne bode skupen obed v hotelu „Lujiza k opel“. Kuvert (brez pijače) stane za osebo 2 gld. Radi potrebnega naročila vozov in obeda oglasiti naj blagovolé udeležniki svoj prihod, kakor hitro mogoče, najkasneje pa do dne 28. avg. t. l. društenemu tajniku dr. M. Pircu v Ljubljani. Ker je to prvi društveni izlet na Gorenjsko, nadejati se je prav mnogobrojne udeležbe.

(Vabilo) k blagoslovljenju zastave mestnega prostovoljnega gasilnega društva v Idriji, katero se bode vršilo dne 26. in 27. avgusta 1893 pod pokroviteljstvom kumice preblagorodne gospe Plamenikove, rudniškega nadsvetnika soproge v Idriji. K obilni udeležbi vabi odbor mestnega prostovoljnega gasilnega društva v Idriji. Vspored: Dne 26. avg. t. l. 1. Pozdrav tujih p. n. gostov ob 6. uri zvečer pri g. županu Grušnu v Jeličnem Vrhu. 2. Ob 7. uri zvečer gledališka predstava v c. kr. rudniškem gledališču v korist društva. 3. Po gledališki predstavi mirozov z baklado, godbo in petjem k preblagorodni gospej kumici, in potem okrog mesta do mestnega župana. 4. Po bakladi skupna zabava na vrtu gosp. Didiča. Dne 27. avgusta t. l. 5. Ob 5. uri zjutraj budnica c. kr. rudniške godbe okrog mesta. 6. Ob 1/8. uri dopoldne zbirališče gasilnih društev in deputacij na vrtu gosp. Didiča. 7. Točno ob 8. uri dopoldne skupni odhod po gospo kumico. 8. Ob 1/9. uri dopoldne velika sv. maša v farni cerkvi sv. Barbare. 9. Po sv. maši blagoslovljenje društvene zastave in zabijanje žebļev na starem šolskem trgu. 10. Po blagoslovljenju društvene zastave defiliranje poleg šole mimo gospe kumice, društvene zastave in došlih gostov, ter sprevod gospe kumice na dom. Popoldne: Ob 4. uri skupna

veselica z godbo in petjem na vrtu gosp. Frana Didiča. Zvečer: Ples v zgornji dvorani. Opomba: Častita gasilna društva se uljudno prosijo, da blagovolé svoj prihod načelniku idrijskega prostovoljnega gasilnega društva, g. Franu Didiču jun., naznaniti, da se jim stano- vanja o pravem času preskrbe.

(Učiteljsko društvo za goriški okraj) imelo bode dne 7. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne v Gorici na slov. oddelku deželne kmetijske šole letno občno zborovanje z naslednjim vspeedom: 1. Poročilo o društvenem delovanju preteklega leta. 2. Pregled letnega računa. 3. Pogovor o vprašanjih okrajne učiteljske konference. 4. Posamezni predlogi. 5. Volitev društenega vodstva. — K prav obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

Izvrstna iznajdba je Zacherlinova tinktura, s čimer se čudnohitro in gotovo prežene mrčese na krajih, kjer se prašek ne prime ali kamor prašek ne more. Ta tinktura je posebno dobra za pregaujanje stenice zalege, bolh, uši v špranjah, razpokah in deskah ali pa v volni živali. Če se rabi hkratu s „Zacherlinovim“ praškom, doseže se ne le najhitrejši, temveč tudi najtrajnejši vspeh proti vsem mrčesom, naj so že kjer koli.

Telegrami.

Dunaj, 20. avgusta. Mati srbskega kralja Natalija prišla je danes semkaj iz Sinaie v Rumuniji.

Trident, 20. avgusta. Pogorel je kapucinski samostan. Cerkev in dragoceno knjižnico so rešili. Najbrž je kdo zažgal. Ljudij ni nobeden mrtev.

Rim, 21. avgusta. Demonstrujoča množica šla je pred francosko veleposlaništvo in je pobila okna. Policija in vojaki so delali red. Več so jih zaprli. Jeden častnik je ranjen. Storile so se stroge naredbe. Po došlih brzojavkah iz Neapolja, Turina, Coma, Bologne, Tarenta, Genue in Messine bile so povsod demonstracije.

Pariz, 20. avgusta. Časopisi obsojajo dogodka v Aigues-Mortesu in svetujejo, da se stvar hitro poravnava.

Pariz, 21. avgusta. Dosedaj je znan izid 455 volitev. Voljenih je 267 republikancev, 12 katoliških republikancev, 37 konservativcev in 139 je ožjih volitev. Clemenceau pride v ožjo volitev.

Peterburg, 19. avgusta. Car Aleksander je včeraj pri obedu napil avstrijskemu cesarju Franu Josipu povodom njegovega rojstnega dne.

Umrlí so:
18. avgusta. Janez Sušter, bukovecov sin, 2 meseca, Poljske ulice 38, katar v šrevih.
19. avgusta. Rudolf Periö, bejarjev sin, 1 leto, Stari trg št. 11, plučni edem.

Tuji.

18. avgusta.
Pri **Maliču:** Decovich s soprogo; Gorton, trgovec, z rodino, iz Trsta. — Verneder; Hohenberg, uradnik; Luschin, ravnatelj; Spiaka, Demetz, Binzel, potovalci, z Dunaja. — Straus, potovalec, iz Plzna. — Schmidt, trgovec, iz Prage. — dr. Globočnik s soprogo iz Kranja. — dr. Moretiö iz Zadra. — Jenko zasebnik, iz Budimpešte. — Schuman iz Maribora. — Rant, posestnik, z rodino, iz Polhovca Gradca.
Pri **Stonu:** Kaiser, Bernhard, Fuchs, Pulzer, trgovci; Schreiber, Kronberger, Masser, potovalci, z Dunaja. — Taussig, Contunias s sinom, Rosenzweig iz Trsta. — Bruner, gostilničar, iz Novega Mesta. — Koblar iz Ljubljane — Schlager iz Liberce. — Likowiz iz Idrije. — dr. Russa, okr. zdravnik, od sv. Mohorja. — dr. Laschi iz Verone. — Sonnenber iz Čakovca. — dr. Glas, vladni svetnik, s soprogo in hčarami, iz Opatije.
Pri **avstrijskem caru:** Rozman, zasebnik, iz Gradca. — Cefuta s sinom iz Tomaja. — Bano, učitelj, z Divače. — Berginec, nadučitelj, iz Podirja.
Pri **Junem kolodvoru:** Poppe, rudniški ravnatelj, iz Pol. Ostrave. — Ema in Franciška Wittek, zasebnici, z Dunaja. — Thron s soprogo; Romanin, uradnik, iz Trsta. — Javoršek s Krškega. — Mäser iz Nyona. — Andolšek iz Drage.
Pri **bavarskem dvoru:** Brezar, železniški sprevidnik, iz Maribora. — Gerzetiö, zasebnica, iz Črnomlja. — Mantel iz Semiča. — Stalzer, Müller in Stangel iz Čermošnice. — Michitsch iz Kovlerjev. — König iz Kočevja. — Zerner, profesor, z Dunaja. — Suža in Rolich iz Senožeč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19	7. u. zjut.	740.3	18.9	brezv.	jasno	0.00
	2. u. pop.	738.9	29.0	sl. vzh.	"	
	9. u. zveč.	740.1	22.0	brezv.	"	
20	7. u. zjut.	739.0	18.2	sl. svzh.	del. oblač.	0.5
	2. u. pop.	737.0	29.2	brezv.	"	
	9. u. zveč.	737.7	19.8	zm. svzh.	dež	

brednja temperatura obeh dni 23.0° in 22.4°, oziroma ja 3.8 in 4.2 nad normalom.

J. Modic v Novi Vasi pri Rakeku sprejme takoj 409 3—3

učenca

za prodajalnico z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji. Natančnejše pové on sam.

št. 8325.

Razglas.

351 3—2

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 11. aprila letos je na prodaj mestni svet za stavišča

ležeč med preloženo Tržaško cesto in tirom južne železnice, c. kr. tabačno tovarno in Lattermanovim drevoredom.

Dotični razdelitveni načrt je razgrnjen na ogled v mestnem stavbinskem uradu (Mestni trg št. 2, I. nadstropje) za navadnih uradnih ur. Na vsem omenjenem zemljišču se bodo smele graditi le hiše sredi vrtov (po „cotage-sistemu“).

Kdor želi kupiti katero opredeljenih stavišč, povej sam v svoji ponudbi, koliko ga je volja zanje plačati, in prilóži ti ponudbi načrt, iz katerega bode razvideti, kakšno poslopje in kje je namerava zgraditi.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 20. julija 1893.

Francišek Gostiša

c. kr. rudarški uradnih

Marija Floischer

poročena.

v Idriji, dne 21. avgusta 1893.

416 1

Dunajska borza.

Dne 21. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 . 05 .
Zlata renta 4%, davka prosta	118 . 45 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 . 10 .
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	977 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	327 . 75 .
London, 10 funtov strl.	128 . 40 .
Napoleonor (20 fr.)	9 . 95 1/2 .
Cesarski cekini	5 . 97 .
Nemških mark 100	61 . 75 .

Dne 19. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 70 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 . — .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 . 50 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 . 75 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	191 . 50 .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 80 .
Zastavna pisma	— . — .
Kreditne srečke, 100 gld.	197 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld.	67 . 50 .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 30 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Salmove srečke, 40 gld.	67 . 50 .
Windischgraevove srečke, 20 gld.	— . — .
Ljubljanske srečke	23 . 75 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 . — .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2872 . 50 .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 . 20 .
Papirnih rubeljev 100	130 . — .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kurnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.